

Slovenski dom

Štev. 244.

V Ljubljani, v sredo, 22. oktobra 1941-XIX

Leto VI

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujege
Izvor: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana.Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Il Bollettino No. 506:

Nuovi attacchi inglesi presso Tobruk respinti

Il Quartier Generale delle Forze Armate comanda:
In Africa Settentrionale sul fronte di Tobruk tentativi d'attacco nemici sono stati infranti dalla pronta azione delle nostre truppe.
Cacciatori tedeschi hanno abbattuto un velivolo britannico.

Il nemico ha effettuato incursioni aeree su Bengasi e su Tripoli: lievi danni.
Altra incursione è avvenuta su Acireale (Catania): qualche casa è rimasta colpita; la popolazione civile ha avuto un morto e 5 feriti.

Due nostre torpediniere naviganti nel Mediterraneo centrale sono affondate, probabilmente per urto contro mine. La quasi totalità degli equipaggi è stata salvata.

Nell'Africa orientale sui vari fronti dello scacchiere di Gondar attività di ricognizione dei nostri reparti che hanno sostenuto diversi scontri; l'avversario è stato respinto ovunque con perdite. Sono state catturate armi e munizioni.

Nel corso di incursioni su Gondar e su Ualag due apparecchi nemici sono stati abbattuti dal nostro tiro contraereo.

Vojno poročilo št. 506:

Novi angleški poskusi pri Tobruku odbiti

Uradno vojno poročilo št. 506, pravi:

Severna Afrika: Na bojišču pri Tobruku so bili razbiti angleški poskusi za napad in sicer zaradi hitrega nastopa naših čet. Nemški lovci so sestrelili eno angleško letalo.

Sovražnik je izvedel letalske polete nad Benghazi in Tripoli. Majhna škoda. Angleška letala so tudi priletela nad Acireale (Catania). Nekateri hiše so bile zadete. Med civilnim prebivalstvom je bila ena oseba ubita, pet pa ranjenih.

Dve naši torpedovki, ki sta pluli po srednjem delu Sredozemskega morja, sta se potopili najbrže zaradi tega, ker sta zavozili na mine. Skoraj vsi člani posadke so bili rešeni.

Vzhodna Afrika: Na raznih delih pri Gondarju ogledniško delovanje naših oddelkov, ki so vzdržali razne spopade. Sovražnik je bil povsod odbit z izgubami. Zaplenjeno je bilo orožje in strelivo.

Med poleti nad Gondar in Ualag sta bili sestreljeni od našega protiletalskega topništva dve letali.

Važna nemška uradna izjava ob začetku petega meseca vojne:

Vojna v Rusiji se bo nadaljevala brez ozira na čas in prostor

Posebno poročilo o zavzetju zadnjega baltiškega otoka — številke o uspehih v 122 dneh vojne — Siloviti obrežni boji pred Leningradom

Berlin, 22. okt. s. Uradni »Dienst aus Deutschland« prinaša iz pristojnega vira naslednjo izjavo:

Operacije v Rusiji se bodo nadaljevale do uničenja poslednje sovjetske divizije, in sicer brez ozira na čas in na prostor. Stalinu ne bo dan čas, da bi obnovil novo fronto za odpor s pomočjo industrijskih virov na Uralu. Tudi ti viri bodo koncem koncem v dosegu nemškega orožja.

Hitlerjev glavni stan, 22. okt. s. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo naslednje izredno uradno vojno poročilo:

Otok Dago je zavzet. Zdaj so vsi baltiški otoki v nemških rokah in baltiška pokrajina osvobodena sovražnika. V zglednem sodelovanju z oddelki vojne mornarice in letalstva, se je nemški pehotni diviziji posrečilo že 12. oktobra nenadno izkrcati na severnem koncu otoka. Od tedaj dalje so trajali zagrizeni posamični boji 10 dni. Med njimi je bil otok osvobojen sovražnika. Tristočetni ujetnikov je padlo v nemške roke. Uničenih je bilo šest baterij, ostanke sovjetske posadke so uničile enote vojne mornarice in letalstva med poskusom za beg.

Berlin, 22. okt. s. Danes je štiri mesece, ko se je začela vojna v Rusiji. Na nemškem pristojnem mestu pripominjajo k temu naslednje:

Preteklo je komaj 122 dni in v tako kratkem času je orožje Osi in njenih zaveznikov dejansko uničilo sovjetski stroj. Zasedenih je bilo poldrug milijon kvadratnih kilometrov ozemlja, ki je šestkrat večje od Anglije in Irse skupaj in ki šteje okoli 65.000.000 prebivalcev, to je tretjino vsega prebivalstva v Sovjetski zvezi. Od 81 sovjetskih velikih mest, je bilo dozdaj zasedenih 17 s 5.600.000 prebivalci. Drugih devet velikih mest s približno 9.900.000 prebivalcev je neposredno ogroženih. Med njimi je Moskva.

V štirih mesecih je bilo zajetih 3.200.000 ljuudi, kar odgovarja povprečno 26.000 ujetnikom ali dvem divizijam na dan. Razen tega je bilo zajetih ali uničenih 19.000 oklepnih voz, 28.000 topov in 14.600 letal, kar znaša povprečno 160 oklepnih voz, 230 topov in 120 letal na dan.

Številkam ujetnikov je treba dodati še številke mrtvih in ranjenih, številke posadk v Leningradu ter preostalih divizij, obkoljenih pri Moskvi in številke Budjenjevih sil, ki se umikajo na nove postojanke. Vse to potrjuje začetni izrek, da je sovjetski vojni stroj uničen.

Helsinki, 22. oktobra. s. Poročajo o obnovitvi čelnih napadov na zunanjo utrjeno črto pri Petrogradu. Te napade ovira pomorska obramba ter zagrizen in obupan odpor sovjetskih kopnih voj-

Vzhodno bojišče, 22. oktobra. s. Posebni dopisnik agencije Stefani poroča:

V prvih večerajšnjih urah se je na enem najvažnejših predelov srednjega odseka na južnem bojišču končala presijajna vojaška akcija: zavzetje mesta Stalina. Prednostnim so oddelki velike nagle enote, pripadajoče italijanskemu ekspedicijskemu zboru, prišli do mesta pri železniški postaji, od nasprotni strani pa so rinili nemški oddelki. Nastopi, ki so privedli do zavzetja mesta, imenovanega po rdečem nasilniku, je izvedel italijanski ekspedicijski zbor v sodelovanju z nemškimi planinskimi enotami. Ta veliki uspeh predstavlja hud udarec za sovražnika, ki je tako izgubil spet eno veliko industrijsko središče v donški kotlini.

V zadnjih dneh je bilo ujetih mnogo sovjetskih vojakov, motornih vozil in drugih vojaških potrebščin. Po zaslugi vrlega vedenja italijanskih

vojakov in po zaslugi njihovih naporov je bilo možno polastiti se vseh ciljev. Nadaljuje se zdaj pohod še proti drugim. Ze več dni je tudi poveljstvo ekspedicijskega zbora in vsa poveljstva podrejenih oddelkov na pohodu in žive življenje vojakov iz prve bojne črte. Tako vzdržuje vedno tesnejše in neposredne vezi s poveljstvi drugih prodirajočih oddelkov. Volja moštva do zmage je tako neomajna, da jih danes ne more ustaviti nobena stvar več. Kar je bilo dozdaj ustvarjenega, dovoljuje trditve, da bodo kljub oviram vojaške operacije, ki so bile zaupane našemu ekspedicijskemu zboru, potekale zmagovito dalje.

Hitlerjev glavni stan, 21. okt. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja naslednje uradno vojno poročilo:

Nemški in italijanski oddelki so večeraj zavzeli ozemlje ob Stalinu, ki je med najvažnejšimi industrijskimi središči ob Doncu. Stalin so zavzeli

Nemški minister za gospodarstvo sprejet pri Duceju

Važni posveti z ministroma Ciano in Riccardijem

Rim, 22. okt. s. Včeraj dopoldne je Duce sprejel ob navzočnosti ministra za zamenjavo in valute, Rafaela Riccardija, nemškega ministra za narodno gospodarstvo in predsednika nemške Narodne banke dr. Walterja Funka ter ga pridržal v dolgem in pristrčnem razgovoru. Po tem obisku je minister dr. Funk predstavil Duceju svoje ožje sodelavce, ki ga spremljajo na njegovi poti po Italiji.

Rim, 22. okt. s. Nemški minister za narodno gospodarstvo in predsednik nemške Narodne banke dr. Walter Funk je posvetil vse dopoldne važnim razgovorom.

Po kratkem ogledu mesta Rima je minister dr. Funk prišel v ministrstvo za zamenjavo in valuto, kjer se je dolgo časa razgovarjal z ministrom Riccardijem. Nadaljevala sta z razgovori, ki so se začeli že prejšnji dan dopoldne. Razgovore je navdajal tisti duh iskrenega prijateljstva, ki preveva odnose med obema prijateljskima in zaveznikiškima državama. Po končanem razgovoru se je ob 11.30 minister dr. Funk v spremstvu ministra Riccardija in ostalih spremljevalcev podal v palačo Chigi. Med potjo, zlasti pa še ob palači Chigi, je bil slovit nemški gospodarstvenik deležen velikih manifestacij simpatij, ki mu jih je priredilo prebivalstvo. Dr. Funk je sprejel pri vходу

v palačo zunanjega ministrstva načelnik ceremonijala.

Takoj nato je gosta sprejel zunanji minister grof Ciano ob navzočnosti ministra Riccardija. Razgovor je naredil vtis globoke pristrčnosti. Ko je bil končan, je grof Ciano sprejel tudi razne druge osebnosti, ki so prispele v Rim skupaj z ministrom dr. Funkom. Z njimi se je grof Ciano tovariško razgovarjal. Kmalu nato je nemški minister zapustil palačo Chigi ter se podal skupaj z grofom Ciano in ministrom Riccardijem v Beneško palačo v avdience k Duceju. Ko je šel čez Umberto in Beneški trg, so mu Rimljani priredili znova pristrčne manifestacije simpatij.

Slovaško-nemški posveti

v Hitlerjevem glavnem stanu

Hitlerjev glavni stan, 22. okt. s. Na Hitlerjevo povabilo sta se v glavnem stanu mudila na obisku predsednik slovaške države dr. Tiso ter ministrski predsednik dr. Tuka, dalje notranji minister Mach, obrambni minister general Čatloš ter slovaški poslanik v Berlinu Čermak. Pri političnih in vojaških posvetih s Hitlerjem se je pokazal duh pristrčnosti in bratstva v orožju, ki veže nemške in slovaške čete v boju proti skupnemu sovražniku. Posvetov se je udeleževal tudi nemški zunanji minister von Ribbentrop ter poveljnik nemške vojske maršal von Keitel. Slovaški obrambni minister general Čatloš in vrhovni poveljnik slovaške vojske Cunderlik sta imela še posebne razgovore z maršalom Keitelom in njegovim štabom. Slovaški gostje so obiskali tudi poveljnika kopne vojske maršala von Brauchitscha in poveljnika letalstva

Odstopi bolgarskih ministrov ter imenovanja novih guvernerjev

Sofija, 22. okt. s. Bolgarski kralj Boris je na mesto odstopivšega ministra Kožuharova imenoval generala Georgikova za guvernerja bivše grške Tracije. General Georgikov je bil dozdaj slovaški poveljnik Sofije. Zaradi odstopa ministra Pavlova je bil za guvernerja bitoljske pokrajine imenovan dr. Kuzov iz notranjega ministrstva. Predsednik vlade Filov je senci oznanil, da je bilo ustanovljeno posebno nadzornišvo, podrejeno naravnost predsedništvu vlade. Nadzorovalo bo vse delovanje in tudi delovne uspehe državnih uradnikov ter ima nalog doseči čim tesnejše sodelovanje med različnimi državnimi ustanovami.

Angleško-ameriški načrt za ureditev sveta po vojni

Vrhovno oblast na svetu naj bi imel angleško-ameriško-rusko-kitajsko-indijski vrhovni svet

Buenos Aires, 22. okt. s. Vodilni argentinski dnevnik »La Prensa« prinaša članek slovetega severnoameriškega časnikarja Wellsa o ureditvi Evrope po sedanjih vojni. Članek zasluži pozornost, v kolikor je Wells glasnik angleškega, judovskega in severnoameriškega mišljenja ter govori Evropi o tem, kakšna bodočnost jo čaka, če bo v tej vojni angleško-ameriški svet imel zadnjo besedo.

Po Wellsovih trditvah misli angleški ministrski predsednik Churchill ter predsednik Združenih držav Roosevelt ustanoviti nekako svetovno »visoko nadzorstvo«. To nadzorstvo bi bilo zaupano skupini višjih umov, ki bi jih dale Združene države, Anglija, Rusija, Kitajska ter Indija. Visoko nadzorstvo bi izvajali nad prevoznimi sredstvi, nad surovinami in nad osebo svobodo.

Nalogo, organizirati to nadzorstveno ustanovo imajo Združene države, Anglija in Rusija, ki bodo po Wellsovem zatrdno dobile vojno. Ta nadzorstveni svet bo posloval kakor nekaka naddržava. Ne bodo več potrebna posvetovanja z vladarji, predsedniki republik in ministrskimi predsedniki, zakaj vse te osebnosti bodo zgolj preprosti posredovalci nad vrhovnim svetovnim nadzorstvom ter med narodi. Neodvisnost katere koli države bo podrejena svetovnim potrebam ostalega človeštva. Voditelji vsake države bodo z ozirom na vrhovno nadzorstvo imeli približno take pravice, kakor jih ima n. pr. guverner katere severnoameriške zvezne države z ozirom na Roosevelta.

Trgovina bo svobodna in posamezne države ne bodo več težile na povečanju, ker jih to ne bo zanimalo, kakor ne teži za povečanje nobena zvezna država v Severni Ameriki. Vse nacionalistične zahteve slovaške, romunske ali madžarske vrste pojdejo v koš. Vprašanje evropskih narodnih manjšin bo rešeno samo po sebi, zakaj nobene države ne bo več, ki bi se hotela posluževati preveze o manjšinah na lastne politične in gospodarske cilje. Državno zavest posameznih narodov naj nadomesti zvezna zavest, zakaj vse človeštvo bo tvorilo eno federacijo. Namesto svobode posameznih narodov, bo ena sama vesoljna svoboda.

Da bi se dobro izvedel prehod iz nacionalne v federalno dobo, bodo Združene države in Anglija imenoval v vsaki državi odbor za vojaško in gospodarsko nadzorstvo. Ta odbor bo poskrbel vse potrebno.

Wellsov članek je vsekakor treba poznati, da si bodo ljudje na jasnem o načrtih angleških in ameriških voditeljev. Iz teh načrtov udarja duh angleškega plemena, ki si hoče pridobiti oblast nad vsem svetom in ki hoče te oblasti dati tudi značaj nespremenljivosti.

Zaradi razširjanja neresničnih vesti je v preteklem mesecu budimpeštanska policija obsodila 500 židov. Nekaterim so zaplenili radijske aparate.

planinski lovci. Na eni najvažnejših industrijskih naprav, v mestu vihra nemška vojna zastava.

Pri čiščenju bojišča vzhodno od Brjanske je padel vrhovni poveljnik 50. sovjetske armade general Petrov, član vrhovnega Sovjeta, s številnimi častniki svojega štaba.

La Maesta del Re Imperatore in visita nell'Accademia navale

Livorno 22. La Maesta del Re Imperatore ha visitato ieri in forma privata l'Accademia Navale. Il sovrano e' stato ricevuto all'ingresso dal comandante ammiragli paladini e da altri ammiragli. Dopo avere passato in rivi sta gli allievi schierati lungo il viale centrale, il sovrano ha preso posto su un podio assistendo alla sfilata impeccabile in parata dei giovani allievi. Al termine della sfilata la Maesta del Re Imperatore ha visitato i vari locali i gabinetti scientifici e gli impianti dell'Accademia presenziando a saggi ginnici e a varie esercitazioni sportive nonché ascoltando il canto dell'ino sardo. Salutato alla voce dagli allievi e dagli ufficiali il sovrano ha lasciato poi l'Accademia navale. La numerosa folla che nel frattempo si era adunata all'esterno, gli ha tributato mentre si allontanava in automobile una calorosa manifestazione. (Stefani.)

La costituzione dei Fasci di combattimento a Lubiana

Presi gli ordini dal Duce, il segretario del Partito ha disposto la costituzione della federazione dei fasci di combattimento di Lubiana. Il Duce, su proposta del segretario del Partito, ha nominato l'Alto Commissario Emilio Grazioli.

Italijanska politika na Balkanu

Budimpešta, 22. oktobra. s. Poluradni »Pester Lloyd« razpravlja o italijanski politiki na Balkanu. List pravi, da bo ves balkanski predel postavljen pod vpliv Italije, mogel samo napredovati, bodisi gospodarsko ali kulturno. Italijansko politiko v bistvu vodijo tvorna načela, ki jih Italija uporablja povsod, do koder seže njen blagodejni vpliv. Danes je Jadran spet docela italijanski. Lev sv. Marka simbolizira obnovljeno ekspanzijsko silo fašistovske Italije.

Vesti 22. oktobra

V bližini maloazijske obale je bila torpedirana angleška trgovska ladja »Antare«. Posadko 15 moških je rešila neka libanonska ribiška ladja. Kljub poškodbam pa so ladjo odpeljali v Haifo.

Za 80% so se dvignile cene življenjskih potrebščin v Egiptu. Ugotovitev so povzročile obširne razlage. Široki sloji že sedaj trpe pomanjkanje zaradi neznosne draginje.

V Madridu so prijeli zelo elegantno damo, ker je njeno vedenje vzbudilo sum. Pri preiskavi je bilo dognano, da je dopisnica nekega angleškega lista in da se je te dni vrnila s Srednjega vzhoda. Med priljago je imela listine velike važnosti, katere so izročili zunanjemu ministrstvu.

Iz mest v Slovaški bodo izgnali vse Jude na ukaz vlade. Računajo, da bo prizadetih nad 5000 judovskih prebivalcev.

Bolgarija je sklenila z Italijo pogodbo za dobavo tobaka. Južna Bolgarija bo dobavila Italiji 1.700.000 kg tobaka, in prav toliko ga bo dalo zasedeno ozemlje bivše Jugoslavije.

Irska je ogrožena, hočejo jo zaplesti v vojno, je sporočil predsednik De Valera irskemu narodu v svojem govoru. Opozoril je tudi na pomanjkanje živil in je dejal, da je treba letos obdelati na novo 150.000 hektarov zemlje.

Čez Francijo bo zgrajena nova najmodernejša avtomobilska cesta, ki bo imela zveze z nemškim cestnim omrežjem, je izjavil francoski prometni minister Berthelet. Francoska vlada je določila za ceto 4 milijarde frankov, prometni minister pa je izjavil, da se ne bo moglo pri tako obširnem programu dela ozirati na 40 urnik.

Hitler je odlikoval slovaškega ministra za obrambo generala Čatloša z velikim križem reda nemškega orla z meči. Odlikovanje mu je izročil, ko ga je sprejel v svojem glavnem stanu.

Moskovsko vojaško sodišče je obsodilo na smrt nekega Boganova, ravnatelja tovarne oblaci in dva njegova tajnika, ker sta 15. t. m. rekla delavcem: »Moskva je v nevarnosti, pojdi, kamor hočete.«

Amerikanska vlada je prepovedala letos uporabo bron pri stavbah, ki ne služijo za obrambo.

V Grčiji je prepovedana svobodna prodaja posušenega sadja brez posebnega dovoljenja ministrstva za prehrano.

Zaradi pomanjkanja premoga iz Anglije je v Irski povzročilo veliko krizo v industriji piva in drugih.

Za novega podtajnika v japonskem zunanjem ministrstvu je bil imenovan Horuhiko Nisci. On je bil 10 let v Moskvi pri japonskem posla-

ništvu. Življenje ruskih vojakov je toliko dragoceno, da ne smemo na tisoč mrtvih ruskih vojakov gledati z isto ravnodušnostjo, s katero smo prejeli vest o utopitvi tisočev Kitajcev v Rumeni reki, piše v uvodniku »Dayli Express«.

